

Утвърдил: .....

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: ФИЛОСОФСКИ

Специалност: *Психология*

Ф	Ф	П	8	2	0	1		
---	---	---	---	---	---	---	--	--

Психология

Магистърска програма *Психология на здравето*

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Психология на здравето

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3	1	2
---	---	---	---

Бебето в отношенческата система - психично развитие и здраве

Преподавател: гл. ас. д-р Камелия Ханчева,

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	15
	Семинарни упражнения	15
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	10
	Доклад/Презентация	5
	Научно есе	5
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		30
ОБЩА ЗАЕТОСТ		60
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	15
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	5
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка/ Quiz	
7.	Решаване на казуси/ Case study simulation	10
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	
9.	Курсова работа/ A Term paper	20
10.		
11.		
12.	Изпит/тест/ Final Exam – Test	50

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът представя англезичната и френскоезичната психоаналитична традиция, класическите и съвременните изследвания на привързаността, както и данни от метода наблюдение на интерактивните диади майка-бебе. Фокусът към проблемите на ранното психо-афективно и психосоциално развитие е върху взаимодействията си двойка бебе-грижеща се фигура, по-късно върху отношенията в триада родителски фигури-дете. Предлаганият микроанализ на отношенията цели постигане на разбиране за начина, по който тъкът на ранните отношения става основополагаща за психичното структуриране на човешките същества. Интерсубективната теория за линиите на развитие е съпоставена и критично представена в светлината на по-ранните стадиялни отношенчески теории.

Предварителни изисквания:

Студентите трябва да са завършили успешно курсове по Психология на развитието в детско-юношеска възраст, психология на здравето и Психопатология

Очаквани резултати:

След успешното завършване на курса се предполага, че студентите са

- постигнали на разбиране за психичната организация и функциониране като неизменно основаващи се на и развиващи се в контекста на човешките отношения
- натрупали познание за връзката между ранните етапи в развитието и терапевтичната връзка, което е необходимо условие за подготовката на терапевти в психоаналитичната перспектива
- задълбочили са познанията си в теорията на привързаността, отнесена към най-ранното детско развитие и връзката и с последващите вариации на функциониране

- Развили са умения за наблюдение и осмисляне на отношенията в диада и триада

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Етап на вътреутробното развитие – биологични и социо-културни аспекти. Епигенеза на ембрионалното, индивидуалното и семейно развитие. Семейните системи от вярвания.	2 лекции
2	Период на новороденото. Когнитивен, емоционален и социален капацитет. Зависими от преживяванията и очакващи преживявания психични системи. Исторически преглед на нагласи, вярвания и практики относно младенческия период. Ранен стрес в детското развитие – невробиологични изследвания. Последици за когнитивното, емоционалното развитие и физическото здраве	2 лекции
3	Мястото на имитацията в когнитивните, неврофизиологични и невро-психоаналитичните модели. От изследванията на А.Мелцоф до откритията на В. Галезе за огледалните неврони..	2лекции
4.	Идентификация, имитацията, афективното настройване, напасването и неврологични механизми (въплътена симулация, соматичен маркер) Динамика на развитието и структурирането на Аза и отношенията на бебето със света и другите хора.	2 лекции
5.	Социално развитие. Невербални модуси на комуникация. Афективно напасване и разминаване, регулация на афекта и основи на саморегулацията.	2лекции
6.	Ранни форми на развитие на Аз-концепция. Телесният Аз в цялостното психично функциониране. Идеите на Франдоаз Долто за несъзнавания образ на тялото. Класически психоаналитични разбирания за безобектна фаза	2лекции

	в развитието. Автоеротизъм и нарцистичност в светлината на съвременните изследвания и наблюдения на бебета.	
7.	Школата на обектните отношения. Мелани Клайн и въвеждането на понятията за добро и лошо отвъд моралните категории. Несъзнавани фантазии и репрезентационен свят. Предизвикателства пред верификация на хипотезите	2 лекции
8.	Функции на грижещата се фигура. Доналд Уиникът – хипотезите за огледалната роля на майката, първичната майчина загриженост и достатъчно добрата майка, ролята на бащата. Развитието на Аз-а и отношенията – от слятост, през използване до отношение с обектите.	2 лекции
9.	Интерсубективната теория на Даниел Стърн за ранното детско развитие. Психичното развитие като нестадиална линия на променящото се преживяване за себе си.	2 лекции
10.	Теория на привързаността. Класически изследвания. Болби и хипотезата за Вътрешните Работни Модели. Системата осигуряваща грижа и системата на привързаност като взаимосвързани, възникващи паралелно механизми на адаптацията.	
11.	Съвременни изследвания на предаване и промяна на моделите на привързаност. Системата на отношение в трипоколенческата схема. Взаимодействията „майка-бебе“ в първите месеци и предвиждане качеството на привързаността. Изследвания на Беатрис Биби и Бостънската изследователска група.	2 лекции
12.	Теорията за ментализацията Питър Фонаги и ко. Развитието на Аза като ментален агент. Поява и прояви на капацитета за разбиране на съзнаваните и несъзнавани психични състояния у себе си и у другия. Емпатия.	
13.	Развитие на играта. Ранни отношения в триада. Лозанска трилогия-игра	

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Етап на вътреутробното развитие – биологични и социо-културни аспекти
2	Раннен стрес в детското развитие. Последици за когнитивното, емоционалното развитие и физическото здраве
3	Идентификация, имитацията, афективното настройване, напасването и неврологични механизми
4.	Основи на саморегулацията
5.	Телесният Аз в цялостното психично функциониране.
6.	Функции на грижещата се фигура
7.	Интерсубективната теория на Даниел Стърн за ранното детско развитие
8.	Съвременни изследвания на предаване и промяна на моделите на привързаност
9.	Теорията за ментализацията
10.	Ранни отношения в триада

Библиография

Основна:

1. Beebe, B., & Lachmann, F. *The origins of attachment: Infant research and adult treatment*. New York: Routledge Press. (2013).
2. Music, G., *Nurturing Natures. Attachment and children's emotional, sociocultural, and brain development*. Psychology Press. Taylor & Francis Group. (2011)
3. Wiley-Blackwell handbook of infant development. (ed) J. G. Bremner & T.D. Wachs. (2010)

Допълнителна:

1. Stern, D. (1985) *The Interpersonal World of the infant* New York: Basic Books.
– . (2010) *Forms of Vitality: Exploring Dynamic Experience in Psychology and the Arts*.
2. Winnicott, D. W. (1956) *Primary maternal preoccupation*. In *Collected Papers*. New York: Basic Books, 1958.

- . (1965) *The Maturation Processes and the Facilitating Environment*. New York: International University Press.
- . (1971) *Creativity and its origins*. NY: International University Press.
- 4. Fivaz-Depeursinge, E., Lavanchy-Scaiola, M, S. & N. Favez (2010) The Young Infant's Triangular communication in the Family: Access to Threesome intersubjectivity? Conceptual Considerations and Case Illustrations. *Psychoanalytic Dialogues*, 20: 125–140.
- 5. Уиникът, Д.У. (1999) *Игра и реалност*. София, Лик.
  - . (2001) *Детето, семейството и външният свят*. София, Лик.
  - . (2008) *От педиатрия към психоанализа*. София.

Дата: Октомври 2015

Съставил:
/гл. ас. д-р. К. Ханчева/